

Aan commissie 11 september 2023

Adviesnota

Datum	29 augustus 2023	Portefeuillehouder	B.J. van Vreeswijk
Documentnummer	1740454/1740455	Programma	Bestuur en belastingen
Projectnummer		Afdeling	Bedrijfsvoering, Dienstverlening en Informatiemanagement (BDI)
Bijlage(n)	4	Opsteller	
Onderwerp	Kostentoedeling watersysteembeheer 2024		

Voorstel

De commissie wordt gevraagd advies uit te brengen aan het college van d&h over het volgende voorstel aan het AB:

1. De inspraaknota vast te stellen (bijlage 1);
2. De Kostentoedelingsverordening watersysteembeheer Waterschap Vallei en Veluwe 2024 (verder: kostentoedelingsverordening) vast te stellen (bijlage 3).

Inleiding

De Kostentoedelingsverordening voor het watersysteembeheer moet ten minste eenmaal in de vijf jaren herzien worden. Bij ons waterschap is de laatste herziening ingegaan op 1 januari 2019. De huidige verordening moet voor 1 januari 2024 weer worden herzien. Inmiddels is een kostentoedelingsonderzoek door Tauw uitgevoerd.

Aangezien de korte termijn waarvoor de kostentoedelingsverordening van toepassing zou zijn, gezien de komst van het nieuwe belastingstelsel, heeft het d&h in eerste instantie een beleidsarme kostentoedeling voorgesteld. Dit voorstel van de kostentoedelingsverordening is besproken in de commissie van 12 juni. Naar aanleiding van het gesprek in de commissie, waarin de commissie gekeken heeft naar het effect op de lastendruk voor alle categorieën en in het bijzonder de categorie huishoudens met een huurwoning, heeft d&h op 4 juli 2023 besloten de kostentoedelingspercentages aan te passen. Deze gewijzigde kostentoedelingsverordening is vervolgens vrijgegeven voor de terinzagelegging in de periode 7 juli t/m 18 augustus. Dit besluit is toegelicht in de informatienota aan het algemeen bestuur begin juli 2023. Met het besluit van 4 juli door d&h wordt de bestuurlijke ruimte anders ingevuld dan in de vorige kostentoedelingsverordening.

Daarop zijn twee zienswijzen (bijlagen 2a en 2b) ingediend die aan het einde van de periode van terinzagelegging zijn ontvangen. In bijgevoegde Nota van inspraak worden de zienswijzen kort weergegeven. Op de zienswijzen is een advies geformuleerd aan d&h.

Beoogd effect

Uiteindelijk zorgt een goedgekeurde geactualiseerde kostentoedelingsverordening ervoor dat we voldoen aan de wettelijke eisen. Daarnaast is een goedgekeurde verordening basis voor de op te stellen begroting en kunnen belastingaanslagen worden opgelegd.

Argumenten

1.1 Dit doet recht aan de bestuurlijke beraadslagingen op 12 juni.

Het college hanteert 2 uitgangspunten als onderbouwing van het voorstel:

- 1) De actualisatie van de aan de kostentoedeling ten grondslag liggende verandering (zie rapport Tauw) in vastgestelde rekenregels.
- 2) Benutting van de bestuurlijke knoppen als vertaling van het gesprek in de commissie om te komen tot een evenwichtige lastenverdeling binnen de vooraf gedefinieerde bestuurlijke vrijheidsgraden.

De bepaling van de hoogte van het ingezetenenpercentage binnen de bandbreedte is een bestuurlijke keuze. De beraadslagingen in de commissie van 12 juni hebben geleid tot de herziening van het ingezetenenpercentage en de bijbehorende onderbouwing. Na het besluit van d&h op 4 juli heeft het AB een informatienota ontvangen waarin de kostentoedelingspercentages zijn toegelicht.

Op diverse fora gaat een (bestuurlijke) discussie rond over de aangepaste kostentoedeling van ons waterschap. Deze kunt u op Internet volgen.

1.2 De zienswijzen geven geen aanleiding om de kostentoedelingsverordening aan te passen.

De zienswijzen richten zich met name op de verlaging van het ingezetenaandeel en de verdeling over de overige categorieën.

Het bestuurlijke debat in de commissie van 12 juni is aanleiding geweest om de onderbouwing van het ingezetenenpercentage opnieuw te beoordelen. Op basis hiervan is de onderbouwing, zoals op hoofdlijnen onder de tabel weergegeven, tot stand gekomen. De aanpassing van de percentages is als volgt (conform besluit d&h 4 juli 2023):

Categorie	2017	2022
Ingezetenen	40,0 %	34,6 %
A Ongebouwd	7,7 %	6,5 %
B Natuur	0,4 %	0,3 %
C Gebouwd	51,9 %	58,6 %
Totaal	100,0 %	100,0 %

Voor het bepalen van de wettelijke bandbreedte (van het percentage Ingezetenen) die in ons beheergebied van toepassing is, wordt gekeken naar de inwonerdichtheid. In ons waterschap is die 472 inwoners per vierkante kilometer. Daarmee vallen wij in de bandbreedte 20-30 procent (tussen 0 en 500 inwoners per vierkante kilometer). Daarnaast mag het algemeen bestuur het maximale percentage van 30 procent ophogen met maximaal 10 procent. Een argument om het percentage op te hogen is de hoeveelheid

natuur. Is dit meer dan 25 procent van het beheergebied dan kan de extra bandbreedte worden benut. In ons geval bedraagt het aandeel natuur 36 procent. Door 36 procent van de extra ruimte te nemen ontstaat een bandbreedte van 20-33,6 procent. Daarna relateren we onze inwonerdichtheid (472) aan de grens van 500 inwoners per vierkante kilometer. Vervolgens worden ook de kosten van verkiezingen en kwijschelding voor ingezetenen rechtstreeks toegerekend aan de categorie ingezetenen.

Voor een uitgebreide weergave van de berekeningswijze wordt u verwezen naar de toelichting bij artikel 3 in de kostentoedelingsverordening (zie bijlage 3).

Financiën

In de voorjaarsbrief is de volgende lastendruktabel opgenomen. Het ingezetenaandeel dat daar als uitgangspunt is gehanteerd bedraagt 40%.

Voorjaarsbrief 2024 + mjp							% stijging				
per profiel	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2023 2024	2024 2025	2025 2026	2026 2027	2027 2028
Huishouden (eenpersoons; met huurwoning)	125	139	144	147	154	160	11,2%	3,8%	2,2%	5,0%	3,6%
Huishoudens (met huur woning)	255	280	291	300	314	327	10,0%	3,9%	2,9%	4,5%	4,4%
Huishoudens (met eigen woning)	298	324	336	344	360	374	8,7%	3,6%	2,4%	4,5%	3,8%
Agrarisch bedrijf BEMALEN	3.811	3.496	3.657	3.724	3.986	4.112	-8,2%	4,6%	1,8%	7,0%	3,2%
Agrarisch bedrijf ONBEMALEN	2.654	2.454	2.565	2.612	2.793	2.881	-7,6%	4,5%	1,8%	6,9%	3,2%
Natuurterrein	3.271	1.882	1.971	2.006	2.153	2.221	-42,5%	4,7%	1,8%	7,3%	3,1%
Groothandel	907	952	981	995	1.037	1.037	5,0%	3,0%	1,5%	4,2%	0,0%
Productiebedrijf voedingsmiddelen	21.813	23.567	24.463	25.251	26.283	26.283	8,0%	3,8%	3,2%	4,1%	0,0%

Gezien het effect op de lastendruk en de beraadslagingen daarover in de commissie heeft het d&h de kostentoedelingspercentages aangepast. Het aangepaste voorstel van de kostentoedelingspercentage voor ingezetenen van 34,6% leidt tot de volgende lastendrukprofielen (o.b.v. de Voorjaarsbrief 2024-2028, blauw gearceerd):

Lastendruk per profiel (in €)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Stijging 2028 t.o.v. 2021
Huishouden (eenpersoons met huurwoning)	112	116	125	129	134	137	144	150	34%
Huishoudens (met huurwoning)	225	232	255	271	282	290	303	317	41%
Huishoudens (met eigen woning)	272	278	298	319	331	339	354	367	35%
Agrarisch bedrijf bemalen	3.477	3.630	3.811	3.756	3.928	4.000	4.282	4.418	27%
Agrarisch bedrijf onbemalen	2.425	2.528	2.654	2.626	2.745	2.795	2.990	3.085	27%
Natuurterrein	2.969	3.101	3.271	2.822	2.956	3.009	3.230	3.332	12%
Groothandel	888	886	907	993	1.022	1.036	1.080	1.080	22%
Productiebedrijf voedingsmiddelen	19.389	19.864	21.813	23.771	24.670	25.456	26.497	26.497	37%

% stijging/daling per profiel	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025	2025/ 2026	2026/ 2027	2027/ 2028	Gemiddelde stijging per jaar 2028/2021
Huishouden (eenpersoons met huurwoning)	1,3%	3,4%	7,5%	3,8%	3,8%	2,3%	5,0%	3,7%	3,9%
Huishoudens (met huurwoning)	2,8%	3,3%	9,7%	6,4%	3,9%	3,0%	4,5%	4,4%	4,8%
Huishoudens (met eigen woning)	1,0%	2,2%	7,2%	6,9%	3,6%	2,4%	4,5%	3,9%	4,0%
Agrarisch bedrijf bemalen	3,8%	4,4%	5,0%	-1,4%	4,6%	1,8%	7,1%	3,2%	3,6%
Agrarisch bedrijf onbemalen	3,6%	4,3%	5,0%	-1,1%	4,5%	1,8%	6,9%	3,2%	3,5%
Natuurterrein	-2,1%	4,5%	5,5%	-13,7%	4,7%	1,8%	7,3%	3,1%	1,4%
Groothandel	-2,0%	-0,2%	2,4%	9,4%	2,9%	1,4%	4,2%	0,0%	2,3%
Productiebedrijf voedingsmiddelen	2,8%	2,4%	9,8%	9,0%	3,8%	3,2%	4,1%	0,0%	4,4%

Bovenstaande tabellen zijn in meerjarig perspectief geplaatst. De keuze vanaf 2021 is niet willekeurig gemaakt. Vanaf dat jaar zijn er geen stelselwijzigingen meer geweest.

Vervolg

De bestuurlijke planning is als volgt:

- Besluitvorming in AB

2 oktober 2023

Datum 29 augustus 2023
Onderwerp Kostentoedeling watersysteembeheer 2024
Pagina 4 van 4

Bijlagen

1. Inspraaknota kostentoedeling
2. Zienswijzen:
  - a. Indiener zienswijze a: Kostentoedelingspercentages en verhouding ongebouwd/natuur;
  - b. Zienswijze LTO Noord: Kostentoedelingspercentages.
3. Concept-Kostentoedelingsverordening watersysteembeheer Waterschap Vallei en Veluwe 2024.

Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden

Advies